

Toelichting vaste activa

VASTE ACTIVA

Vaste activa zijn zaken die meerjarig hun nut en waarde behouden. Uitgaven aan deze zaken worden geactiveerd en hierover wordt gedurende de gebruiksduur afgeschreven. Er is onderscheid in immateriële, materiële en financiële vaste activa. Immateriële vaste activa zijn kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. De materiële activa zijn stoffelijk van aard; bijvoorbeeld gebouwen, computers, sportvelden en voertuigen. De financiële vaste activa zijn geldleningen, beleggingen en vorderingen op lange termijn.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	3.568	3.316
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	909	767
Totaal Immateriële vaste activa	4.477	4.084

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek en ontwikkeling betreffen voorbereidingskosten voor 3 ontwikkelingsgebieden (Havenkwartier, Gasthuisvelden en Markoevers). De geactiveerde kosten worden afgeschreven in 5 jaar. In 2021 is een bedrag van € 1,4 miljoen geactiveerd en € 1,7 miljoen afgeschreven.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

De bijdragen aan activa in eigendom van derden betreffen in het kader van monumentenzorg bijdragen aan restauraties op monumentale panden in de binnenstad. De geactiveerde bijdragen worden afgeschreven over een periode van 25 tot 30 jaar. In 2021 hebben er geen nieuwe bijdragen plaatsgevonden. Op de boekwaarde van het beginsaldo van € 0,91 miljoen is in 2021 € 0,14 miljoen afgeschreven, zodat de boekwaarde ultimo 2021 € 0,77 miljoen bedraagt.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geactiveerd en afgeschreven op basis van de economische levensduur. Er is onderscheid in:

- Investerings met een economisch nut: investeringen die verhandelbaar zijn of die een bijdrage leveren aan het productieproces.
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven: de investeringslasten worden door middel van heffingen in rekening gebracht bij de gebruiker. Dit zijn specifiek de investeringen voor afvalstoffen en riolering.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut: investeringen in de openbare ruimte (wegen, parken, viaducten et cetera) zijn niet verhandelbaar en leveren geen bijdrage aan productieprocessen. Vanaf het begrotingsjaar 2017 worden ook deze (nieuwe) investeringen geactiveerd en gelden ook over deze (nieuwe) investeringen de gebruikelijke afschrijvingstermijnen.

Onderstaand een overzicht van de wijzigingen van de boekwaarde van deze materiële vaste activa in 2021.

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	249.848	256.471

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Investerings economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	128.351	138.086
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	69.742	69.535
Totaal Materiële vaste activa	447.941	464.093

Verloop materiële vaste activa

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2020	Bij: Investerings afgelopen jaar	Af: Des- inves- teringen	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	Bijdragen van derden	Voorziening duurzame waardever- mindering	Boekwaarde 31-12-2021
Investerings met economisch nut:							
Gronden	49.578	11.488	-445		-57	8.661	52.907
In erfpacht uitgegeven gronden	11.369		1.715		283		9.371
Woonruimten	59			11			48
Bedrijfsgebouwen	143.056	7.572	310	6.141	60		144.117
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.925	324		681	27		3.541
Vervoermiddelen	7.892	1.988		1.227	58		8.595
Machines, apparaten en installaties	9.102	1.794	-2.675	1.101			12.470
Overige mva	24.867	5.189	91	4.417	126		25.422
Subtotaal	249.848	28.355	-1.004	13.578	497	8.661	256.471
Investerings met economisch nut gedekt door heffing							
Investerings waarvoor heffingen kunnen worden geheven	128.350	16.906	2	6.891	277		138.086
Subtotaal	128.350	16.906	2	6.891	277	0	138.086
Investerings met een maatschappelijk nut							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken t/m 2016	35.724			5.863			29.861
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017	34.019	14.124	3.015	1.546	3.907		39.675
Subtotaal	69.743	14.124	3.015	7.409	3.907	0	69.536
Totaal	447.941	59.385	2.013	27.878	4.681	8.661	464.093

Investerings met economisch nut

In 2021 is aan investeringen met economisch nut in totaal € 28,4 miljoen geïnvesteerd (2020: € 13,1 miljoen).

Bij de gronden betrof de grootste investering de verwerving van het voormalige CSM-terrein voor € 10,95 miljoen. Eind december 2020 heeft de raad ingestemd met de aankoop van het voormalige CSM-terrein samen met de provincie voor € 21,9 miljoen (ieder voor 50%). De feitelijke levering heeft eind januari in 2021 plaatsgevonden.

Bij de eigendomsoverdracht van het voormalige CSM-terrein is een voorziening duurzame waardevermindering van € 8,8 miljoen gevormd. Dit bedrag is het verschil tussen de vigerende waarde (bedrijventerrein) en de koopsom van € 21,9 miljoen, oftewel € 17,6 miljoen, waarmee voor de gemeente de voorziening 50%, oftewel € 8,8 miljoen bedraagt. Om een tweetal redenen is het noodzakelijk om deze voorziening te treffen. Enerzijds is het beoogde programma, bestaande uit een functiemix van wonen, bedrijven en leisure, nog niet verder onderzocht en uitgewerkt. Aanpassingen aan het programma kunnen omvangrijke positieve, maar ook negatieve consequenties hebben op het resultaat. Anderzijds moet het casco voor het terrein nog verder uitgewerkt worden, oftewel de ontsluiting van het terrein richting het station, centrum en de Noordelijke Rondweg. Ook de Zoete Delta dient verder uitgewerkt worden. Dit kan effecten hebben op het ruimtegebruik en de ontwikkelingsmogelijkheden van het terrein. Op basis van het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) wordt derhalve een voorziening getroffen ter hoogte van het verschil gebaseerd op de huidige bestemming versus de bestemming die voorzien is.

In de bedrijfsgebouwen is vooral geïnvesteerd in nieuwbouw doorstroomvoorziening aan de Slingerweg (€ 1,6 miljoen), ontwerp en bouw van het talentencentrum (€ 1,5 miljoen), verbouwingswerkzaamheden aan de brandweerkazernes aan de Chaamse Baan en Laarakker (€ 1,5 miljoen), en de verduurzaming van zwembad Wisselaar (0,6 miljoen).

Bij vervoermiddelen is voor een bedrag van € 2,0 miljoen geïnvesteerd (2020: € 1,7 miljoen), waaronder voor afvalservice een nieuwe waswagen (€ 0,36 miljoen), een mobiele kraan (€ 0,17 miljoen) en een veegmachine (€ 0,17 miljoen). De investeringen bij machines, apparaten en installaties betrof voornamelijk bestede uren aan de verduurzaming armaturen bij de openbare verlichting (€ 1,5 miljoen). De negatieve vermindering van € 2,6 miljoen bij machines, apparaten en installaties is een verschuiving van Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017 voor verduurzaming armaturen, dat in 2020 abusievelijk onder Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017 was opgenomen.

Bij de overige materiële vaste activa zijn grote investeringen geweest investeringen in het kader van een flexibele organisatie (€ 1,6 miljoen), vernieuwing huisvesting en inventaris Stadskantoren A en B (€ 1,1 miljoen), en een investering in de implementatie van het ITB-systeem, Proactis (€ 0,4 miljoen).

Onder de investeringen met economisch nut is ultimo 2021 voor een bedrag van € 40,5 miljoen aan activa (gronden en opstallen) opgenomen dat bestemd is voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling, dit betreft gronden en opstallen in het Havenkwartier, Gasthuisvelden, voormalig CSM-terrein en agrarische gronden op diverse locaties. Samen met de boekwaarde op de balanspost Overige grond- en hulpstoffen onder voorraden is dit de boekwaarde van de af te stoten en strategische bezittingen uit de voorraad panden en gronden. In de paragraaf grondbeleid is onder de voorraad panden en gronden een toelichting over deze activa opgenomen.

Investeringsen waarvoor heffingen kunnen worden geheven

Dit betreffen de investeringen in riolering. In 2019 is het Stedelijk Waterplan 2019-2023 vastgesteld wat de basis vormt voor de uit te voeren investeringen. In 2021 is in de riolering € 16,9 miljoen geïnvesteerd (€ 2020: 13,1 miljoen). In 2021 is op deze investeringen € 6,9 miljoen afgeschreven (2020: € 6,5 miljoen). De boekwaarde van deze investeringen bedraagt ultimo 2021 € 138 miljoen (2020: € 128 miljoen).

Investeringsen met maatschappelijk nut

Dit betreffen de investeringen in onze openbare ruimte op het gebied van wegen, parken, viaducten en dergelijke ter grootte van € 14,1 miljoen (2020: € 14,4 miljoen). De grootste investeringen in 2021 waren investeringen in het kader van Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (€ 4,6 miljoen), Gasthuysvelden: 3e fase Mark (€ 1,9 miljoen), hoogspanningsverbinding 150kV (€ 1,3 miljoen) en verduurzaming lichtmasten openbare verlichting (€ 1,2 miljoen). De vermindering van € 3,0 miljoen is onder meer een verschuiving € 2,6 miljoen van Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017 naar machines, apparaten en installaties voor verduurzaming armaturen, dat in 2020 abusievelijk onder Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017 was opgenomen.

De onder deze post opgenomen bijdragen van derden (€ 3,9 miljoen) bestaat onder meer uit een Europese subsidie voor het project Green Quays voor de natuur inclusief ontwikkeling van te realiseren kades en omliggende (groene) openbare ruimte (€ 0,7 miljoen), een subsidie van de Provincie Noord-Brabant voorproject Leursebaan IABC turbo rotonde inclusief fietstunnel (€ 0,6 miljoen), en diverse kleinere subsidies.

Afschrijvingen

De jaarlijkse afschrijvingslast is bepaald conform de afschrijvingstabel in het financieel beleid. Op basis van levensduur wordt de jaarlijkse afschrijvingslast bepaald. Voor gebouwen schrijven we annuïtair af, wat wil zeggen een jaarlijks gelijkblijvende kapitaallast van rente plus afschrijving. Voor de overige activa schrijven we lineair af, waarbij de afschrijvingslast gelijk blijft, maar de rentelast gedurende de looptijd afneemt. Jaarlijks wordt beoordeeld of zich bijzondere waardeverminderingen hebben voorgedaan.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De financiële vaste activa zijn deelnemingen en verstrekte leningen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, zonodig verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde als deze lager is dan verkrijgingsprijs. Er wordt geen afwaardering wegens oninbaarheid noodzakelijk geacht.

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	2.267	2.267
Leningen aan woningbouwcorporaties	60.782	58.221
Leningen aan deelnemingen	15.227	14.522
Overige langlopende leningen	93.571	91.193
Totaal Financiële vaste activa	171.847	166.202

Kapitaalverstrekingen

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen		
Aandelen/ beleggingen Brabant Water NV	735	735
Deelneming afwikkeling Essent	24	24
Aandelen / beleggingen Bank Nederlandse Gemeenten	644	644
Aandelen Neovita BV	191	191
Kapitaalverstreking Stadsherstel NV	204	204
Kapitaalverstrekingen Chasse Theater Beheer NV	227	227
Kapitaalverstrekk. Bredase Investeringsmij NV BrIM	227	227
Kapitaalsverstreking Rewin	16	16
Totaal Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	2.267	2.267

De nominale waarde van de aandelenbelangen in betreffende deelnemingen zijn in 2021 niet gewijzigd.

Leningen aan woningbouwcorporaties

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Leningen aan woningbouwcorporaties		
U/G doorgeleend woningbouwcorp	60.364	57.859
U/G woningbouwleningen	419	361

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Totaal Leningen aan woningbouwcorporaties	60.782	58.221

Het gaat hier om leningen aan WonenBregburg (boekwaarde € 6,4 miljoen), Alwel (boekwaarde € 46,9 miljoen) en Laurentius (boekwaarde € 4,9 miljoen). Er worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningbouwcorporaties. Afbouw van de portefeuille vindt plaats door de contractuele aflossingen.

Leningen aan deelnemingen

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Leningen aan deelnemingen		
Chassé Theater Beheer NV	14.171	13.504
Stadsherstel NV	977	939
Enexis Holding NV	79	79
Totaal Leningen aan deelnemingen	15.227	14.522

Er zijn in 2021 geen nieuwe leningen verstrekt aan de deelnemingen. Op de leningen aan deelnemingen vinden de contractuele aflossingen plaats.

Overige langlopende vorderingen en leningen

Bedragen x €1.000

Balans	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2021
Overige langlopende leningen		
Hypotheekfonds Nederl.gemeente	0	0
Vordering SVn startersleningen	7.005	6.983
Vordering Nationaal Restauratie Fonds	1.159	1.090
Leningen gemeentelijke kredietbank	3.127	2.578
Leningen sociale zaken	2.279	2.235
BreedSaam	74.219	72.029
Synchroon B.V.	0	0
Leningen U/G Woonwagpercelen	720	675
Leningen U/G Verduurzaming particuliere woningen	31	28
Leningen U/G Klimaatfonds Breda	363	329
Leningen U/G Sportverenigingen	807	1.315
Leningen U/G Wilko Fruit NV	0	0
Leningen U/G Starterslift Investment BV	250	250
Leningen U/G Horecabedrijven schrijnende gevallen	0	276
Leningen U/G Cultuur	3.612	3.404
Totaal Overige langlopende leningen	93.571	91.193

Startersleningen

De gemeenteraad heeft voor de startersleningen Breda kredieten beschikbaar gesteld van in totaal € 5,7 miljoen in de jaren 2009, 2013, 2014 en 2017. In 2019 heeft de gemeenteraad, naast de al bestaande Blijverslening, ook de Verzilverlening beschikbaar gesteld. € 0,7 miljoen van de eerder € 0,95 beschikbaar gestelde krediet voor de Blijverslening is overgeheveld naar de Verzilverlening. Tevens is voor alle drie de leningen in totaal € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld die naar behoefte wordt verdeeld over de drie leningen. De uitvoering van de Startersleningen, Blijversleningen en Verzilverleningen zijn grotendeels uitbesteed aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Het verschil tussen beginsaldo en eindsaldo 2021 betreft de beheersvergoeding over 2021.

Vordering Nationaal Restauratie Fonds:

De gemeente Breda heeft bij het Nationaal Restauratie Fonds een rekening-courant en revolving fund van oorspronkelijk € 1,37 miljoen. De lening loopt af in 2037.

Leningen Sociale Zaken

In 2020 is voor bijna € 1 miljoen aan zogenaamde TOZO-leningen verstrekt. In 2021 is nog eens € 0,3 miljoen verstrekt. TOZO is een tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers die door de corona in de problemen zijn gekomen. TOZO kent twee soorten voorzieningen, namelijk inkomensondersteuning (een tegemoetkoming) en leningen voor bedrijfskapitaal. Hier gaat het om laatstgenoemde voorziening. Verder zijn onder deze post verstrekte bedrijfskredieten in het kader van Participatiewet opgenomen.

Leningen BreedSaaM

De gemeente Breda heeft in 2014 de overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting voor het primair en speciaal onderwijs ondertekend. In het kader daarvan zijn de onderwijsgebouwen tegelijkertijd met het verstrekken van leningen overgedragen aan BreedSaaM. Aan de doordecentralisatieovereenkomst ligt een business case ten grondslag met een aantal kaderstellende voorwaarden. Op basis daarvan wordt het risico op oninbaarheid van deze leningen nihil geacht.

Leningen u/g woonwagenercelen

Voor bewoners op woonwagenercelen, waarvoor het lastig is om een koop van het perceel van de gemeente te financieren, biedt de gemeente Breda de mogelijkheid om het perceel in eigendom te verkrijgen door middel van huurkoop. Middels deze financieringsvorm is het gelukt om 32 percelen te verkopen (in 2021: 2, in 2020: 8, in 2019: 20, 2018: 2).

Leningen u/g Klimaatfonds Breda

Het Klimaatfonds verstrekt leningen tegen een lage rente om projecten te realiseren die bijdragen aan de klimaatdoelstelling van de stad. Het gaat om projecten op het gebied van energiebesparing, duurzame energieopwekking, mobiliteit en klimaatadaptatie. In 2021 zijn geen nieuwe leningen verstrekt.

Leningen u/g sportverenigingen

In 2021 is aan twee sportverenigingen nieuwe leningen verstrekt van in € 280.000 en € 300.000 verstrekt voor de aanleg van sportvelden (waaronder padelbanen). In 2020 en 2019 waren ook al leningen verstrekt aan drie andere sportverenigingen.

Leningen u/g Starterslift Investment BV

In 2020 is een lening van € 250.000 verstrekt aan Starterslift Investment BV. Het geleende bedrag wordt gestopt in een noodfaciliteit om veelbelovende kennisintensieve startups, die getroffen zijn door de corona en die niet in aanmerking komen voor de getroffen overheidsmaatregelen, financieel te kunnen ondersteunen. De looptijd van de lening eindigt in 2024, wanneer ook het leningsbedrag volledig terugontvangen moet zijn.

Leningen u/g horecabedrijven schrijnende gevallen:

In 2021 zijn ingevolge het noodfonds Covid-19 aan 26 horecabedrijven leningen verstrekt om tijdelijk acute financiële nood op te kunnen vangen.

Leningen u/g Cultuur

Het betreft hier leningen aan culturele instellingen, waaronder Stichting Nieuwe Veste (boekwaarde € 2.850.000) en Stichting Mezz (boekwaarde € 525.000).

